

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

nota

Beslisnota Kamerbrief voortgang arbeidsmarktbeleid en
fair pay

Erfgoed en Kunsten

Van

Datum

17 juni 2026

Referentie

64722964

Bijlagen

Intern OCW afgestemd

FEZ, MenC

Aanleiding

In het Wetgevingsoverleg Cultuur van 19 januari 2026 is de Tweede Kamer een brief toegezegd over de stand van zaken van het arbeidsmarktbeleid en fair pay in de culturele en creatieve sector. Hierin komen ook aan de orde: 1) de toezegging om in te gaan op het Ierse experiment met 'het basisinkomen voor jonge makers'; 2) een reactie op de motie van de leden Mohandis en Koops die verzoekt te onderzoeken welke prikkels en voorwaarden mogelijk zijn om werkverschaffers en opdrachtgevers te bewegen de fairpayrichtlijnen te volgen en deel te nemen aan een bindend convenant; 3) de toezegging om in 2026/2027 een evaluatie uit te voeren naar het fair pay-beleid.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen

Kernpunten

- De brief schetst in de inleiding dat werkenden in de culturele en creatieve sector een bijzondere positie innemen. Zij werken met passie en inzet, maar hun positie staat al langere tijd onder druk. Ruim de helft van de kunstenaars werkt als zzp'er. Dat is meer dan in andere sectoren. De intrinsieke motivatie van makers gaat vaak voor op een eerlijke beloning en arbeidsvoorwaarden zoals: verzekeringen, pensioen en scholing. Daarom bevordert OCW fair pay en betere arbeidsvoorwaarden. Dit draagt ook bij aan artistieke vrijheid, omdat werkenden minder afhankelijk zijn.
- De brief gaat vervolgens in op het algemene kabinetsbeleid met betrekking tot het werken met en als zelfstandige(n). Hierbij wordt telkens de verbinding gelegd met wat de nieuwe maatregelen specifiek betekenen voor de grote groep zzp'ers in de culturele en creatieve sector. Ook wordt omschreven hoe de sector op deze veranderingen wordt voorbereid door middel van stimuleringsregelingen.
- Na het algemene arbeidsmarktbeleid wordt verder ingegaan op wat OCW de afgelopen jaren heeft gedaan om fair practice, fair pay en de sociale dialoog te bevorderen. Het gaat om de fair-pay verplichting in de bis 2025-2028 en de € 38,4 miljoen structurele extra middelen voor fair pay voor de bis-regeling, musea in de erfgoedwet en de Rijkscultuurfondsen. Ook worden de ontwikkelingen rondom de Fair Practice Code, de ketentafels in deelsectoren en de inzet op professionele ontwikkeling omschreven.

- Hierna wordt ingegaan op de Europese ontwikkelingen die van belang zijn voor het Nederlandse arbeidsmarktbeleid en in het bijzonder op het Iers experiment met een basisinkomen voor kunstenaars. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan een toezegging van de Kamer. Ook wordt de vergelijking gemaakt met soortgelijke Nederlandse regelingen zoals de BKR, de WIK en de WWIK, die inmiddels allen zijn afgeschaft. Sinds de afschaffing is meer nadruk komen te liggen op het ondernemerschap van creatieve professionals. Een terugkeer naar een basisinkomen ligt in de Nederlandse situatie niet voor de hand.
- Vervolgens wordt een reactie gegeven op de motie van de leden Mohandis en Koops die verzoekt te onderzoeken welke prikkels en voorwaarden mogelijk zijn om werkverschaffers en opdrachtgevers te bewegen de fairpayrichtlijnen te volgen en deel te nemen aan een bindend convenant. De brief geeft aan dat een ambtelijke verkenning heeft plaatsgevonden middels gesprekken met veldpartijen, waarbij (een deel van) de vertegenwoordigers van werkenden voorstander is van strenge normen en vertegenwoordigers van werkgevers juist oproepen tot realisme. Zeker wanneer extra financiële middelen uitblijven. OCW stelt fair pay nu al verplicht waar we rechtstreeks financier zijn. Bij de Rijkscultuurfondsen stimuleren we fair pay, maar bieden we ook beleidsvrijheid. We zeggen toe in de fair pay evaluatie mee te nemen te onderzoeken hoe dit uitpakt. Voor een 'bindend convenant' is op dit moment onvoldoende draagvlak. Daarnaast willen we het gesprek over fair practice en fair pay op deelsector niveau blijven stimuleren via de ketentafels. Voor een overkoepelend 'bindende convenant' is nu onvoldoende draagvlak.
- In het laatste deel van de brief wordt het proces rondom de fair pay evaluatie toegelicht en dat de resultaten worden meegenomen bij de voorbereiding op de volgende subsidieperiode. Tevens wordt de toekomst van de ketentafels uitgewerkt en geeft u aan te overwegen in de nieuwe subsidieperiode de ondersteuningsfunctie 'arbeidsmarkt' te willen voortzetten. Ook is er aandacht voor de belangrijke rol van andere overheden bij fair pay. Voor de subsidieperiode 2029 en verder is het voornemen opnieuw afspraken te maken met de andere overheden, waarbij fair pay op de agenda voor bespreking staat. Tot slot staat de brief stil bij de rol van de kunstvakopleidingen. In de sectorverkenning van de commissie Bussemaker is ook aandacht voor fair pay. U roept de sector op de aanbevelingen mee te nemen in het nieuwe sectorplan dat het kunstonderwijs de komende periode zal ontwikkelen.

Datum
17 juni 2026